

به نام خدا

دسته‌بندی انواع پسماندها

بر اساس قوانین مدیریت پسماند، زباله‌ها در چند گروه اصلی طبقه‌بندی می‌شوند که هر کدام ویژگی‌ها و روش‌های خاصی برای مدیریت دارند. در ادامه به معرفی این دسته‌ها می‌پردازیم:

پسماندهای عادی

این نوع پسماندها شامل زباله‌هایی است که در نتیجه فعالیت‌های روزمره انسان‌ها در شهرها، روستاها و سایر مناطق تولید می‌شوند. زباله‌های خانگی و ضایعات ساختمانی از جمله نمونه‌های رایج این گروه هستند.

پسماندهای پزشکی (بیمارستانی)

این دسته شامل زباله‌های عفونی و خطرناکی است که در مراکز درمانی مانند بیمارستان‌ها، کلینیک‌ها، آزمایشگاه‌ها و مراکز مشابه تولید می‌شود. بخشی از این پسماندها که خطر بیشتری دارند، در گروه پسماندهای ویژه قرار می‌گیرند.

پسماندهای ویژه

این گروه شامل زباله‌هایی است که به دلیل داشتن ویژگی‌های خطرناک مانند سمی بودن، قابلیت اشتعال یا انفجار، خاصیت خوردگی یا ایجاد بیماری، نیازمند مراقبت و مدیریت ویژه هستند. برخی از پسماندهای پزشکی، صنعتی و حتی کشاورزی که شرایط خاصی دارند نیز در این دسته جای می‌گیرند.

پسماندهای کشاورزی

این نوع پسماندها در نتیجه فعالیت‌های کشاورزی به وجود می‌آیند و شامل موادی مانند فضولات حیوانی، بقایای محصولات کشاورزی و لاشه دام‌ها، طیور و آبزیان می‌شوند.

پسماندهای صنعتی

پسماندهای ناشی از فعالیت‌های صنعتی و معدنی، از جمله ضایعات تولیدی کارخانه‌ها، پالایشگاه‌ها، نیروگاه‌ها و صنایع نفت و گاز، در این گروه قرار می‌گیرند. موادی مانند براده‌ها، لجن‌های صنعتی و مواد باقیمانده از فرآیندهای تولیدی نمونه‌هایی از این دسته هستند.

علاوه بر این تقسیم‌بندی، پسماندها را می‌توان بر اساس ویژگی‌هایی مانند قابلیت اشتعال، میزان تجزیه‌پذیری و ترکیب شیمیایی (آلی یا معدنی) نیز دسته‌بندی کرد. این نوع طبقه‌بندی‌ها در فرآیندهای تفکیک، بازیافت و دفع اصولی زباله اهمیت زیادی دارند و آگاهی از آنها برای عموم افراد نیز مفید است.

از نظر اقتصادی نیز پسماندها به دو گروه کلی تقسیم می‌شوند:

پسماندهای اقتصادی و غیراقتصادی

برخی از زباله‌ها به دلیل هزینه بالای بازیافت یا آلودگی زیاد، ارزش بازگشت به چرخه تولید را ندارند و در دسته غیراقتصادی قرار می‌گیرند. برای مثال، بازیابی برخی اقلام آلوده ممکن است از نظر هزینه مقرون به صرفه نباشد. در مقابل، بسیاری از مواد دیگر قابلیت بازیافت داشته و می‌توان آنها را دوباره به چرخه تولید بازگرداند.

یکی از موضوعات مهم در سال‌های اخیر، پسماندهای الکترونیکی است. این نوع زباله‌ها حاوی مواد ارزشمندی مانند فلزات گران‌بها و پلیمرها هستند که می‌توان با استفاده از فناوری‌های پیشرفته، آنها را بازیافت و دوباره مورد استفاده قرار داد. حتی بخش‌های پیچیده‌ای مانند مدارهای الکترونیکی نیز امروزه قابلیت بازیافت پیدا کرده‌اند.

جمع‌بندی:

شناخت انواع پسماندها و نحوه دسته‌بندی آنها، نقش مهمی در مدیریت صحیح زباله‌ها دارد. با آگاهی از این تقسیم‌بندی‌ها، می‌توان فرآیند تفکیک، بازیافت و دفع را به شکل مؤثرتری انجام داد و در نتیجه به حفظ محیط زیست و استفاده بهینه از منابع کمک کرد.

